

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2061

Vragen van het lid **De Roon** (PVV) aan de minister van Justitie over *bepijking van een moordonderzoek door het beroepsgeheim*. (Ingezonden 6 februari 2009)

- 1 Kent u het bericht «Moordenaar onrijpbaar»?¹
- 2 Deelt u de mening dat het vermoeden dat iemand vier mensen heeft gedood, duidt op een groot recidivegevaar?
- 3 Bestaat tegen de patiënt van de psychiatrische instelling Parnassia waarop het rechercheonderzoek zich concentreert naar het oordeel van het Openbaar Ministerie (OM) een redelijk vermoeden van schuld?
- 4 Deelt u de mening dat bij een redelijk vermoeden van schuld aan moord of doodslag, waarbij een groot recidivegevaar te duchten valt, de rechter de mogelijkheid moet hebben om het medisch beroepsgeheim opzij te zetten, opdat voorkomen kan worden dat er nog meer slachtoffers zullen vallen? Zo nee, waarom niet? Zo ja, bent u bereid de wet zodanig te wijzigen dat de rechter het medisch beroepsgeheim kan doorbreken, indien dat redelijkerwijs noodzakelijk

is om een vermoeden van schuld aan moord of doodslag nader te kunnen onderzoeken?

¹ De Telegraaf, 5 februari 2009.

Antwoord

Antwoord van minister **Hirsch Ballin** (Justitie) (ontvangen 24 maart 2009) Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2008–2009, nr. 1763

- 1 Ja.
- 2 en 3 Op 6 en 7 december 2007 zijn in een sloot op het terrein van het psycho-medisch centrum de Stichting Parnassia te Den Haag de stoffelijke overschotten aangetroffen van een man en een vrouw, waarbij sprake was van niet-natuurlijk overlijden. Gelet op het feit dat een van de twee lichamen letsel vertoonde, ontstond een vermoeden van een strafbaar feit. Onder leiding van de officier van justitie van het arrondissementsparket te Den Haag is vervolgens direct een opsporingsonderzoek gestart. Bij dit onderzoek zijn eveneens twee sterfgevallen uit begin november 2007 respectievelijk half april 2008 betrokken. Hoewel er ten aanzien van deze twee stoffelijke overschotten, die in de omgeving van Parnassia zijn aangetroffen, sprake was van niet-natuurlijk overlijden, was er na sectie geen vermoeden dat sprake

was van een misdrijf. Het onderzoek – dat een jaar heeft geduurd – heeft uiteindelijk niet geleid tot aanhouding van een verdachte. Wel zijn er vanuit de instelling Parnassia ten aanzien van een persoon signalen gekomen die nader onderzoek behoeven. Een redelijk vermoeden van schuld is – ook na uitgebreid onderzoek – echter niet ontstaan en deze persoon is dan ook niet als verdachte aangemerkt. Er bestaat derhalve geen redelijk vermoeden dat deze persoon vier mensen heeft gedood, zoals in de vraag wordt gesteld. Het onderzoek kan worden hervat als nieuwe omstandigheden daartoe aanleiding geven. Ten aanzien van het eventuele recidivegevaar merk ik op dat nu geen sprake is van een verdachte, er geen conclusies getrokken kunnen worden aangaande het recidivegevaar.

- 4 De rechter heeft reeds de mogelijkheid om te beoordelen of de arts al dan niet terecht geweigerd heeft informatie te verschaffen die onder zijn medisch beroepsgeheim valt. Uitgangspunt is dat van getuigen wordt verlangd dat zij, als zij daartoe voor de rechter worden opgeroepen, een verklaring moeten afleggen over wat door hen is waargenomen. De wet kent geen verplichting voor

getuigen om op vragen van de politie te antwoorden.

De wetgever heeft daarbij van oudsher onderkend dat voor de personen die uit hoofde van hun ambt, beroep of stand tot geheimhouding zijn verplicht van wat hun in die bijzondere hoedanigheid is toevertrouwd, geldt dat zij zich kunnen verschonen van het geven van een verklaring of van het beantwoorden van enkele vragen (artikel 218 Sv). De wetgever heeft daarmee aanvaard dat er grenzen zijn aan de waarheidsvinding.

Uit hoofde van hun beroep hebben medische beroepsbeoefenaars in het kader van een strafrechtelijk onderzoek een verschoningsrecht. Dit recht is echter in zoverre niet absoluut, dat in zeer uitzonderlijke omstandigheden de arts het belang dat de waarheid aan het licht komt, kan laten prevaleren. Er zijn situaties denkbaar waarin de arts informatie mag verstrekken wanneer daarmee een groter belang dan de handhaving van het medisch beroepsgeheim wordt gediend. Het behoort tot de verantwoordelijkheid van de arts zelf om per geval een afweging te maken of zich een omstandigheid voordoet die kan of moet leiden tot doorbreking van het beroepsgeheim, waarbij er sprake is van een conflict van rechtsplichten. Daarbij geldt voorts dat een eventuele inbreuk op het verschoningsrecht niet verder mag gaan dan strikt nodig is voor het aan het licht brengen van de waarheid van het desbetreffende feit. Aan de ene kant dient de arts te zwijgen maar aan de andere kant kan er sprake zijn van zwaarderwegende omstandigheden waardoor de arts zich genoodzaakt ziet informatie te verstrekken. Het gaat hier dan om potentiële schade voor de patiënt, dan wel voor anderen. Het enkele feit dat de arts over relevante informatie beschikt, waardoor iemand als verdachte kan worden aangemerkt, of die een rol kan spelen in de opsporing of vervolging is niet voldoende.

Ik zie in de weergave van de omstandigheden zoals deze in de antwoorden op de hieraan voorafgaande vragen is opgenomen, geen aanleiding voor een wijziging van de bestaande wettelijke regeling. Het ging hier om een persoon die nog niet als verdachte was aangemerkt en ten aanzien van wie evenmin dwangmiddelen konden worden toegepast. Wel kon

opsporingsonderzoek worden verricht ter opheldering van het strafbaar feit. Tegen deze achtergrond heeft de rechter geoordeeld dat er onvoldoende grond was om de medische informatie over betrokkene op te vragen. Ook de verwachting van de kliniek dat andere patiënten zich niet vrijelijk tot hun behandelaars zouden kunnen wenden, omdat zij beducht zijn dat hun gegevens ter beschikking zouden komen aan de vervolgende instantie, stond in dit concrete geval in de weg aan doorbreking van het verschoningsrecht.